

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА ЯК ОДНА ІЗ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ВНЗ

¹ Вінницький національний технічний університет;

Анотація

У даній статті розглянуто сучасний стан розвитку дистанційної освіти на території України та проведено аналіз розвитку дистанційної освіти за кордоном. Розкрито поняття дистанційна освіта.

Ключові слова: освіта, дистанційна освіта, навчання, дистанційна педагогіка,

Abstract

In this article the current state of development of distance education in the territory of Ukraine is considered. The concept of distance education is revealed.

Key words: education, distance education, education, distance pedagogy.

Вступ.

Значні можливості для формування конкурентоспроможного майбутнього інженера містить застосування інноваційних технологій навчання. Нині ведеться активний пошук, розробка і впровадження інноваційних технологій навчання, про що свідчать численні міжнародні та регіональні науково-методичні конференції, праці вчених Р. Абта, С. Біра, М. Бірштейн, А. Вербицького, С. Гідровича, І. Дичківської, Д. Д'юї В. Х. Кілпатрика, М. Кларина, та ін.. Проте залишається на недостатньому рівні розробленість і впровадження інноваційних технологій навчання студентів технічних ВНЗ.

Однією із значущих і швидко розвиваються сфер соціального життя є освіта. Так як в основі освіти закладені елементи, які формують інтелектуальний, культурний, духовний стан суспільства. З розвитком інформаційних технологій питання с приводу розвитку дистанційної освіти є надзвичайно актуальним. Дистанційна форма навчання дає сьогодні можливість створення систем масового безперервного самонавчання, загального обміну інформацією, незалежно від тимчасових і просторових поясів. Інформаційні та комунікаційні технології (ІКТ) займають особливе місце в сучасному світі XXI століття. Робота на комп'ютері, вміння використовувати відкриті освітні інтернет ресурси в роботі, вміння створювати, а головне використовувати інформаційні ресурси, що знаходяться в розпорядженні людства, є основоположними пріоритетами нового стилю роботи у всіх сферах діяльності, особливо в освіті [1].

Виклад основного матеріалу

Інноваційні технології розвиваються в педагогіці і психології, при цьому інновації полягають в тому, що розробляються нові принципи, форми, методи, функції, засоби дистанційної педагогіки і дистанційного психолого-педагогічного супроводу учнів, які повинні бути закладені в культурно-освітнє середовище мережевої взаємодії і дистанційного навчання.

Слово інновація запозичене з англійської мови (англ. innovation від лат. innovatio — оновлення, зміна) у «Словнику іншомовних термінів» (2000 р.) зазначене як: 1) Нововведення в галузі економіки, техніки тощо на основі досягнень науки і передового досвіду; 2) Нове явище в мові (мовознавстві) [2, с 230.], та ін.. Активно термін «інновація» став вживатися в 40-і роки ХХ ст., спочатку його використовували німецькі та австрійські науковці при аналізі соціально-економічних і технологічних процесів, пізніше поняття «інновація» стало вживатися і в педагогічних дослідженнях, що означало все нове в системі освіти.

В «Енциклопедії освіти» (2008), інновації в освіті розглядається як процес творення, упровадження та поширення в освітній практиці нових ідей, засобів, педагогічних і управлінських технологій, у наслідок чого підвищуються показники (рівні) досягнень структурних компонентів освіти, відбувається перехід системи до якісно нового стану. Слово «інновація» є багатозначним, оскільки складається з двох форм – власне ідеї та процесу її практичної реалізації [3, с. 338–340].

В навчально-виховному процесі інновацією ми вважаємо дистанційну освіту, адже технологічний прогрес дає поштовх для вдосконалення та введення в освітню систему нових технологій. Розвиток дистанційних освітніх у технологій призводить до розробки особливого типу педагогіки - дистанційної зі своїми принципами, формами, методиками, функціями, освітніми ресурсами. Дистанційна педагогічна наука приділяє особливу увагу розвитку взаємодії і співробітництва (вчитель - учень), (викладача - студента) за допомогою використання сучасних інформаційних, комунікаційних і дистанційних технологій, але до сих пір все знаходиться на стадії експерименту, вивчення, впровадження.

Дистанційна освіта - нова перспективна форма освіти, в основному безконтактна, в основі якої лежать принципи відкритої освіти, і що базується на дистанційному навчанні, метою якого є розвиток особистості, її вдосконалення, виховання і адаптація в відкрите постіндустріальне суспільство [4]. Сучасний стан дистанційного навчання в Україні хоч і маленькими кроками почав просуватися вперед у процесі впровадження дистанційної освіти в свою освітню систему. Першими здобутками були результати використання елементів дистанційного навчання при очному навчанні та отриманні другої вищої освіти чи підвищення кваліфікації кадрів. Було зроблено висновок про те, що на тому етапі розвитку дистанційної освіти в Україні носила більш теоретичний характер, ніж практичний і стан її впровадження залишився бажати кращого [5]. На сьогодні провідні українські ВНЗ відносяться до дистанційної форми навчання без особливого ентузіазму: таку можливість пропонують лише 9 ВНЗ, до того ж, не за всіма спеціальностями. Проте таке навчання можна розпочати і одразу після школи (для отримання ступеня бакалавра), і вже маючи освіту - для отримання ступеня спеціаліста, магістра або заради другого диплома [6]. У всьому світі дистанційна освіта існує, займає своє соціально-значуще місце в освітній сфері. У кінці 1997 року в 107 країнах діяло близько 1000 навчальних закладів дистанційного типу. Кількість тих, хто здобув вищу освіту в системі дистанційної освіти, в 1997 р. становила близько 50 млн чоловік, у 2000 р. – 90 млн, за прогнозами у 2023 р. становитиме 120 млн чоловік [7]. Варто відзначити, що дистанційна освіта - доступна можливість одержати освіту за кордоном з мінімальними фінансовими витратами при великому виборі спеціальностей, оскільки більшість ВНЗ Європи та США ввели таку зручну для студентів форму освіти набагато раніше, ніж Україна.

Висновок.

Таким чином розвиток дистанційної освіти в Україні є перспективним напрямком. Система дистанційної освіти знаходиться все ще в стадії розробки і потребує більш досконалої розробки та вивчення закордонного досвіду. Важливим фактором, який не сприяє розвитку дистанційної освіти, на нашу думку, є недосконале обладнання в навчальних закладах та не бажання викладачів розробляти та впроваджувати навчальний матеріал для дистанційної освіти. Також важливим є те, що не всі студенти цікавляться можливостями дистанційної освіти та її можливостями. Тому важливо проводити ознайомлення з історією, розвитком, можливостями дистанційної освіти в нашій країні та у світі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Андреев В.И. Педагогика: Учебный курс для творческого саморазвития. — 2-е изд. / В.И. Андреев. — Казань: Центр инновационных технологий, 2000.— 608 с.
2. Словник іншомовних слів / Уклад.: С. М. Морозов, Л. М. Шкарапута. — К.: Наук, думка, 2000. — 680 с
3. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; гол.ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.

4. Проблеми розвитку дистанційної освіти та шляхи їх вирішення [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.edufacts.ru/lefabs-733-2.html>
5. Пахолко С.А Стан впровадження дистанційної освіти в Україні / С.А Пахолко - Вісн.Черкас. ун-ту.Сер. Пед.науки. -2009. –Вип.155. – С.89-95
6. Які ВНЗ України пропонують дистанційну освіту [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.osvita.org.ua/articles/1619.html>
7. Татарчук Г.М. Институционализация дистанционного обучения: социологический аспект / Г.М Татарчук - Образование. 2000. – № 1. – С. 63-72.

Шкарапута Володимир Олександрович — студент групи ТТК-17мі, факультет інфокомунікацій, радіоелектроніки та наносистем, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: V.Shkaraputa@i.ua

Науковий керівник: **Греchanовська Олена Володимирівна** — доцент, кандидат педагогічних наук кафедра філософії та гуманітарних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця

Shkaraputa Volodymyr O. — Faculty for Radio Engineering, Telecommunication and Electronic Instrument Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email : V.Shkaraputa@i.ua

Supervisor: **Grechanovska Olena V.** - associate professor, candidate of pedagogical sciences, Department of Philosophy and Humanities, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsya